

Millerand tiltakozik Németországnak Franciaországgal azonos elbírálása ellen

Páris, szeptember 1. A francia politikusok körében nagyfelfűtést keltett az a nyilatkozat, amelyet a köztársaság volt elnöke, Millerand tett Franciaország biztonságának kérdésében. Millerand a leghatározottabban állást foglal az ellen, hogy Franciaországot és Németországot jogi szempontból azonos elbírálásban részesítsék.

— Sajnálatos — mondotta Millerand —, de meg kell állapítanom több angol barátunk, sőt a jelenlegi angol kormány több tagja, éppen a legbefolyásosabbak kijelentették, hogy a versaillesi békeszerződést meg kell semmisíteni s valamennyi népet egyelőnek kell tekinteni. Nem tudom, vajon kifejezésre jut-e Genfben ez az álláspont. Nem szabad titkolnunk önmagunk előtt, hogy abban az esetben, ha Franciaországot a világ békéjének biztosítása címén azonos jogúnak tekintik Németországgal, akkor Franciaországot teljesen le kell fegyverezni s azután a Rajna balpartjának példájára semlegesíteni kell Elzász-Lotharingiát. Ez a következtetés, amely minden franciát felháborít, az

alapelv logikus folyománya. Genfi képviselőinknek az a parancsoló kötelességük, hogy semmi körülmények között se tegyék függővé Franciaország nemzeti érdekeit más államok tetszésétől.

Millerand azt a meggyőződését fejezte még ki, hogy a kölni zónát a jövő évben sem lehet kiűriteni, mert a kiűritési határidők Németország mulasztásai folytán még mindig nem vették kezdetüket. Végül megjegyezte a volt elnök, hogy a katonai szolgálati idő leszállítására csak az örültek gondolhatnak.

Páris, szeptember 1. A Journal jelenti: A jövőteli bizottság által kijelölt négy magasrangú hivatalnok szeptember 3-án Berlinbe utazik, hogy ott közreműködjenek a Dawes-terv haladéktalan végrehajtásában. A Micum képviselői és a 6-os bizottság között tárgyalások indultak meg abból a célból, hogy végrehajtsák a londoni egyezménynek azt a részét, amely az átmeneti időszak tartamára tüzelőanyagok és kőszén melléktermékek szállítását írja elő.

A hét végén kezd meg a kamara az osztrák vizumok kiadását.

Szeged, szeptember 1. (Saját tudósítónktól.) Jelentette az elmúlt héten a Szeged, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara hosszabb tárgyalásokat folytatott az osztrák köztársaság budapesti követségével abban az irányban, hogy az osztrák köztársaság területére szükséges beutazási vizumokat kiállíthasson Szegeden a kamara is és így a szegedi kereskedők és iparosok lényegesen könnyebbá válnak utazhassanak Ausztriába. A köztársaság követsége mérlegelte ezt a kérelmet és nemrégén értesítette a kamarát, hogy megfelelő mennyiségű vizumbélyegeket bocsát a kamara rendelkezésére, úgy hogy a szegedi kereskedők és iparosok minden további utazgatás és utanjárárs nélkül Szegeden megkapják uttleveleikre a szükséges vizumot. Ezzel megőrtént az, hogy Magyarországon a budapesti követségen kívül, egyedül a kamara adhat ki vizumot.

A megállapodással egyidejűen lépéseket tett a kamara, hogy a vizumbélyegeket a lehető legrovidebb időn belül küldjék le Szegedre, mivel igen sok olyan kereskedő és iparos van, akiknek üzleti összeköttetései miatt már a közeljövőben és sokszor kell Ausztriába utazni. A

tervek szerint már az elmúlt héten meg kellett volna érkezniük a vizumbélyegeknak, azonban a küldemény nap nap után késelt. A kamara sürgető levelére azután az a válasz érkezett, hogy a követség bizonyos technikai akadályok miatt nem tudta kellő időben elküldeni a bélyegeket. Értesítette egyben a kamarát, hogy előreláthatólag még ennek a hétnek első napjaiban elküldi a megfelelő mennyiségű bélyeget és így a kamara a hét végén megkezdheti a vizumok kiadását.

A szegedi kamara osztrák vizumai iránt egyébként már most is élénk érdeklődés nyilvánul meg és így már most meg lehet állapítani, hogy ezzel az egyedül álló intézkedéssel jó szolgálatot tesz a kamara a szegedi iparosoknak és kereskedőknek és lényegesen megkönnyíti helyzetüket. Vizumot egyébként csak az utlevél felmutatása ellenében kaphatnak csakis szegedi és a kamara körzetébe tartozó kereskedők és iparosok. Értesítésünk szerint az egyszeri beutazásokra érvényes vizumok díja százezer, a többszöri utazásokra érvényes pedig kétszázezer korona.

A szegedi munkások tüntetése a háború ellen.

Az ügyeletes rendőrtiszt kétszer szakította félbe a gyűlés szónokát.

Szeged, szeptember 1. (Saját tudósítónktól.) Két héttel ezelőtti szinté az egész országban, az összes vidéki városokban, ahol a rendőrség engedélyezte, békegyűlést tartottak a szervezett munkások, abból az alkalomból, hogy július 28-án tíz éve volt annak a véres dátumnak, amikor megindult a világháború. A szociáldemokrata pártok az egész világon élénk agitációt fejtenek ki a háború ellen és így nem elégszenek meg azzal, hogy egyetlen gyűlés keretében harsogják el tiltakozó szavaikat. Ezzel párhuzamosan a szegedi szociáldemokrata párt is egyik legfőbb programjává tette a béke érdekében való érélyes agitációt. A két hét előtti impozáns békegyűlés után, amelyen Kabók Lajos nemzelgyűlési képviselő ismertette az örök béke eszméjét, — most vasárnap a szegedi munkások tartották meg széles keretek közötti békegyűlést a Munkásokon nagytermében.

Délután négy órakor már teljesen megtöltöttek a tágas terem. A szegedi összes gyárak munkásainak nagyrésze ott volt a gyűlésen, sőt még a környékbeli falvakból is számosan jöttek be vasárnap délután. Így a gyűlés impozáns keretek között kezdődött, azonban még sem folyt le minden incidens nélkül. Az ügyeletes rendőrtisztviselő kétszer is félbeszakította a szónok szavát és csak a munkásság fegyelmettségének köszönhető, hogy a rendőrök nem oszlatták fel a gyűlést.

A Szegedi Munkás-Dalárda éneke nyitotta meg a gyűlést, majd Stern Szerén, a budapesti központ kiküldöttje emelkedett szólásra. Előszörban a háború előzményeit ismertette. Megállapította, hogy még 1914 előtt szervezett imperialista törekvések mozogtak úgy az antánt, mint a központi hatalmak oldalán, amely-

ből mindenki látta, hogy háború lesz, csak éppen a hivatalos osztrák-magyar diplomaták nem, akik pedig döntöttek élet és halál, háború és béke fölött. Ha e háborút megelőző esztendőben Magyarországon az általános titkos választói jog alapján szociáldemokratát is beletöltöttek volna a parlamentbe, akkor egészen bizonyosan lehet állítani — a titkos diplomácia nem fejlődhetett volna ki annyira és nem kergethették volna a jogtalan és kenyértelen népet a négyesztendő háború borzalmaiba. A háború mindenkinek rossz üzlet volt, csak azoknak állott érdekeikben, hogy minél tovább folyjon a vér, akik papírtalpu bakkancsokat és pókháló nadrágokat szállítottak a Kárpátok hőmezőin vergődő katonáknak.

A négyéves rettenetes háborúból — folytatta tovább — nemcsak a férfiaknak kellett kivennie a részüket, hanem a nőknek is szenvedniük kellett. Elmentek az apák, a férjek, a gyermekek és ráadásul a szerencsétlen nőknek gyárakba kellett menniük municiót gyártani, hogy éhen ne vesszenek. Mindenki jól emlékszik még a pár filléres hadisegélyre, amely csak olaj volt a tűzre, a szenvedések tengerében. És még ma is mindenki látja az özvegyek, árvák, bénák és vakok rettenetes hadseregét, amelyről teljesen megtelekedett az állam.

Stern Szerén ezután megállapította, hogy egy borzalmas háború után, amelyben sokmillió embert gyilkoltak meg és temettek el, természetes folyamán volt a forradalom.

Ezután a hatodik éve tartó kurzusról kezdett beszélni, amelyben mindenkit inkább megbecsülnek, mint a két kezével dolgozó munkást. „Gyorsforradás kereszténységnek” nevezte a kurzust, amikor az ügyeletes Papp Menyhért

rendőrkapitány érélyes hangon közbeszólt, hogy erről a tárgyról nem engedheti, hogy folytassa a beszédét. A tömeg meglehetősen zugolódva fogadta a rendőrkapitány kijelentését és csak nagysokára nyugodott le.

A gyűlés azonban ezután sem folytatódhatott nyugodt medében, mert nemsokára újabb rendőri beavatkozás történt. A szónok ugyanis arról beszélt, hogy az ellenforradalom egyik következménye az, hogy a munkások és a munkások a lehető legnagyobb nyomorban kénytelenek élni a kurzus jóvoltából. A hallgatóság zajos úgy van!-nal felelt erre a kijelentésre, majd a hangulat egyre izzóbb lett.

— Elég sajnós! Gyaldzat! és más hasonló közbekiáltások hangzottak el. Erre a rendőrkapitány kijelentette, hogy nem engedheti meg, hogy a szónok elkalandozzon a tárgyról. Ha a hallgatóság továbbra is zajong, kénytelen lesz feloszlattatni a gyűlést.

Stern Szerén ezután megnyugtatta a tömeget, majd erős küzdelemre hívta fel a hallgatóságot a háboruellenes agitációban. Mindenki vessze az agyába ezt a mondatot: *Soha, soha többé háborút!* Ha még egyszer háborúra próbálnának trombitálni, minden munka meg fog állni a gyárakban és műhelyekben.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Dáni Jánosné Várnai Zsni *Európa asszonyaihoz* című verét szavalta el nagy hatással. Majd az impozáns gyűlést a munkásdalárda éneke fejezte be.

Pálffy Dániel rágalalmazási pöre.

Szeged, szeptember 1. (Saját tudósítónktól.) Ismeretes az a rágalalmazási pör, amelynek középpontjában Pálffy Dániel kormányfőtanácsos áll és amelyben már nem egyszer tartottak tárgyalást a járásbírósnak, de még ítéletet nem lehetett hozni. Körülbelül két évvel ezelőtt a szegedi kereskedelmi és iparkamara teljes tilést tartott, amelynek során Pálffy Dániel hosszabb védekező beszédet mondott, melyben megtámadta a kamara egyes tisztviselőit. Pálffy-nak ugyanis az nem tetszett, hogy a kamarai tisztviselők a választások alkalmával nem ahhoz a párthoz tartoztak, amelynek színeiben ő fellépett Szegeden Peidl Gyulával szemben és amelynek színeiben meg is bukott. Felhozta azt, hogy a tisztviselők az ellenzéki jeöltek vacsoráin vesznek részt és mondanak beszédet.

Beszéde heveségében azután olyan kitételeket használt, amelyek után — rágalalmazási pör következett. Pálffy ugyanis Gerő Lipótról, a szociáldemokrata párt régi tagjáról azt állította, hogy Gerő *pömszirezett kommunista és nem tudja, hogyan kerülte el az ügyességét figyelmét.* Gerő Lipót indította meg a pört ellene, amelynek fő tárgyalását csak nehezen lehetett megkezdni, mivel Pálffy Dániel egyszer-kétszer nem jelenhetett meg a járásbírósnak előtt. Néhány hónappal ezelőtt aztán Apay bíró végre megtarthatta a tárgyalást, azonban ítéletet nem tudott hozni, mivel a bizonyítás ügyében el kellett halasztani a tárgyalást.

Pálffy ugyanis bizonyítani kívánta állításait és pedig azzal, hogy Gerő Lipót résztvett azokban a mozgalmakban, amelyeket 1919-ben vezettek a szegedi szocialisták a Károlyi-kormány ellen. Ezeknek a mozgalmaknak pedig kommunista tendenciájuk volt. Gerő Lipót el is ismerte, hogy ő tagja volt annak idején a mozgalom szervező-bizottságának, de ennek a mozgalomnak nem volt semmiféle tekintetben kommunista jellege. A Károlyi-kormány ugyanis egészen reakciós jellegű volt, amely ellen nemcsak a szocialisták, hanem a polgárok is állást foglaltak. Ennek a mozgalomnak volt azután folyamánnya az, hogy *atszervezték Károlyi József kormányát, majd később a radikális Ábrahám-kormány váltotta föl az első reakciós ellenforradalmi kormányt.* A bíróság ebben a kérdésben el is rendelte a bizonyítást.

Apay bíró keddi délelőttire tűzte ki ennek a rágalalmazási pörnek folytatódó tárgyalását, amely iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg. A keddi tárgyaláson nemcsak a vádlott tanúinak kihallgatása történik meg, hanem minden valószínűség szerint az ellenbizonyításra is sor kerül.

Apróhirdetéseket a másnapi lap részére délután 5 óráig fogad el a kiadóhivatal. Az 5 óra után feladott apróhirdetések a feladást követő napon nem jelenhetnek meg.